

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 88/13

Λουξεμβούργο, 11 Ιουλίου 2013

Αποφάσεις στις υποθέσεις C-545/10, C-627/10 και C-412/11
Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας, Σλοβενίας και Λουξεμβούργου

Η Τσεχική Δημοκρατία και η Σλοβενία παρέβησαν τις υποχρεώσεις που υπέχουν από το δίκαιο της Ένωσης στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών

Αντιθέτως, το Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή της Επιτροπής κατά του Λουξεμβούργου

Οι υπό κρίση υποθέσεις εντάσσονται στο πλαίσιο σειράς προσφυγών λόγω παραβάσεως¹ τις οποίες άσκησε η Επιτροπή κατά πλειόνων κρατών μελών τα οποία δεν τήρησαν τις υποχρεώσεις που υπέχουν από τις οδηγίες περί λειτουργίας του σιδηροδρομικού τομέα². Εν προκειμένω, το Δικαστήριο πρέπει να εξετάσει τις προσφυγές κατά της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Σλοβενίας και του Λουξεμβούργου.

C-545/10 Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει καταρχάς ότι, για να διασφαλισθεί η ανεξαρτησία του διαχειριστή της υποδομής, αυτός πρέπει να διαθέτει, εντός του πλαισίου χρεώσεως που καθορίζουν τα κράτη μέλη, ορισμένη διακριτική ευχέρεια για τον καθορισμό του ύψους των τελών, έτσι ώστε να μπορεί να τον χρησιμοποιεί ως μέσο διαχειρίσεως.

Ο καθορισμός, όμως, με ετήσια απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών, ανώτατης τιμής χρεώσεως για τη χρήση σιδηροδρομικής υποδομής, συνεπάγεται τον περιορισμό της διακριτικής ευχέρειας του διαχειριστή της υποδομής σε βαθμό που δεν είναι συμβατός με τους σκοπούς της οδηγίας 2001/14. Σύμφωνα με την οδηγία αυτή, ο διαχειριστής της υποδομής πρέπει να μπορεί να καθορίζει ή να διατηρεί σε ισχύ υψηλότερα τέλη βάσει του μακροπρόθεσμου κόστους ορισμένων επενδυτικών προγραμμάτων. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο κρίνει ότι η πρώτη αιτίαση της Επιτροπής είναι βάσιμη.

Όσον αφορά, δεύτερον, την αιτίαση της Επιτροπής που αντλείται από τη μη παροχή κινήτρων στον διαχειριστή της υποδομής για να μειώσει το κόστος παροχής της υποδομής και το ύψος των τελών προσβάσεως, το Δικαστήριο εξετάζει την κρατική χρηματοδότηση προς τον διαχειριστή της υποδομής, την οποία επικαλείται η Τσεχική Δημοκρατία.

Μολονότι ενδέχεται βεβαίως να συνεπάγεται μείωση του κόστους παροχής της υποδομής και του ύψους των τελών προσβάσεως, η χρηματοδότηση αυτή δεν αποτελεί εντούτοις αφεαυτής παροχή κινήτρου προς τον διαχειριστή, καθόσον η εν λόγω χρηματοδότηση δεν προϋποθέτει καμία εκ μέρους του δέσμευση. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο εκτιμά ότι και η δεύτερη αυτή αιτίαση είναι βάσιμη.

¹ Πρόκειται για τις περατωθείσες υποθέσεις [C-557/10](#), Επιτροπή κατά Πορτογαλίας (25.10.12), [C-528/10](#), Επιτροπή κατά Ελλάδας (8.11.12), [C-473/10](#), Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, [C-483/10](#), Επιτροπή κατά Ισπανίας, [C-555/10](#), Επιτροπή κατά Αυστρίας, [C-556/10](#), Επιτροπή κατά Γερμανίας (28/2/12, βλ. επίσης Ανακοινωθέν Τύπου αριθ. 20/13), [C-625/10](#), Επιτροπή κατά Γαλλίας (18/4/13, βλ. επίσης Ανακοινωθέν Τύπου 49/13), [C-512/10](#), Επιτροπή κατά Πολωνίας (30/5/2013, βλ. επίσης Ανακοινωθέν Τύπου 64/13), για τις σημερινές αποφάσεις στις υποθέσεις [C-545/10](#), Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας, [C-627/10](#), Επιτροπή κατά Σλοβενίας, [C-412/11](#), Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου· για την εκκρεμή υπόθεση [C-369/11](#), Επιτροπή κατά Ιταλίας.

² Οδηγία 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991, για την ανάπτυξη των κοινοτικών σιδηροδρόμων (ΕΕ L 237, σ. 25), όπως έχει τροποποιηθεί με την οδηγία 2001/12/ΕΚ, και οδηγία 2001/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2001, σχετικά με την κατανομή της χωρητικότητας των σιδηροδρομικών υποδομών και τις χρεώσεις για τη χρήση σιδηροδρομικής υποδομής, καθώς και με την πιστοποίηση ασφαλείας (ΕΕ L 75, σ. 29), όπως έχει τροποποιηθεί με τις οδηγίες 2004/49/ΕΚ και 2007/58/ΕΚ.

Το Δικαστήριο εξετάζει, τρίτον, την αιτίαση της Επιτροπής περί του ότι τα τέλη που εισπράττονται για τη δέσμη ελάχιστων παροχών και την τροχαία πρόσβαση σε εγκαταστάσεις υπηρεσιών δεν είναι ίσα με το κόστος που συναρτάται άμεσα με την παροχή σιδηροδρομικών υπηρεσιών. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η Επιτροπή δεν παρέθεσε συγκεκριμένα παραδείγματα από τα οποία να προκύπτει ότι οι τσεχικές αρχές καθόρισαν τα τέλη προσβάσεως κατά τρόπο αντίθετο προς τις απαιτήσεις της οδηγίας. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο κρίνει αβάσιμη την αιτίαση αυτή.

Τέταρτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Τσεχική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, καθόσον παρέλειψε να καθιερώσει σύστημα βελτιώσεως των επιδόσεων δυνάμενο να ενθαρρύνει τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και τον διαχειριστή υποδομής να ελαχιστοποιούν τη διατάραξη και να βελτιώνουν τις επιδόσεις του σιδηροδρομικού δικτύου. Το Δικαστήριο, εκτιμώντας ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι οι νομοθετικές και συμβατικές διατάξεις που επικαλείται η Τσεχική Δημοκρατία αποτελούν σύνολο χαρακτηριζόμενο από συνοχή και διαφάνεια το οποίο δύναται να χαρακτηριστεί ως «σύστημα βελτιώσεως των επιδόσεων», κρίνει βάσιμη την αιτίαση αυτή.

Πέμπτον, η Επιτροπή διατείνεται ότι, βάσει του τσεχικού δικαίου, οι αποφάσεις του Οργανισμού Σιδηροδρόμων μπορούν να προσβληθούν με προσφυγή ενώπιον του Υπουργείου Μεταφορών. Αυτή η προηγούμενη διοικητική προσφυγή αντιβαίνει, κατά την Επιτροπή, στην οδηγία 2001/14. Το Δικαστήριο διαπιστώνει συναφώς ότι από την οδηγία αυτή προκύπτει ότι οι διοικητικές αποφάσεις που λαμβάνει ο ρυθμιστικός φορέας υπόκεινται μόνο σε δικαστικό έλεγχο και, ως εκ τούτου, κρίνει ότι η τσεχική νομοθεσία αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης.

C-627/10 Επιτροπή κατά Σλοβενίας

Η οδηγία 91/440 προβλέπει ότι, για να διασφαλισθεί η ισότιμη και άνευ διακρίσεων πρόσβαση στις σιδηροδρομικές υποδομές, τα «βασικά καθήκοντα» πρέπει να ανατίθενται σε φορείς ή επιχειρήσεις που δεν παρέχουν υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών. Μεταξύ των καθηκόντων αυτών καταλέγεται ιδίως η κατανομή των διαδρομών των συρμών στις επιχειρήσεις σιδηροδρομικών μεταφορών, δηλαδή η χρονική κατανομή δρομολογίων για την κυκλοφορία των συρμών σε τμήμα του σιδηροδρομικού δικτύου.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προσάπτει καταρχάς στη Σλοβενία ότι παρέβη τις υποχρεώσεις της καθόσον ο διαχειριστής της υποδομής στη Σλοβενία, ο οποίος παρέχει και ο ίδιος υπηρεσίες σιδηροδρομικών μεταφορών, συμμετέχει στην κατάρτιση του πίνακα δρομολογίων και, ως εκ τούτου, στην κατανομή των διαδρομών των συρμών ή στην κατανομή της χωρητικότητας της υποδομής.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, κατά την οδηγία 91/440, η λήψη αποφάσεων όσον αφορά την κατανομή των διαδρομών των συρμών, περιλαμβανομένου του ορισμού και της εκτιμήσεως της διαθεσιμότητας, καταλέγεται στα βασικά καθήκοντα. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν επιτρέπεται να ανατίθεται σε σιδηροδρομική επιχείρηση το σύνολο των προπαρασκευαστικών εργασιών για τη λήψη τέτοιων αποφάσεων. Εκτιμώντας ότι τούτο συμβαίνει στη Σλοβενία, το Δικαστήριο κρίνει βάσιμη την αιτίαση της Επιτροπής.

Αντιθέτως, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η διαχείριση της κυκλοφορίας δεν μπορεί να θεωρηθεί βασικό καθήκον και ότι, συνεπώς, μπορεί να ανατίθεται σε διαχειριστή της υποδομής που αποτελεί και σιδηροδρομική επιχείρηση, όπως συμβαίνει στη Σλοβενία.

Εν συνεχεία, η Επιτροπή διατείνεται ότι η Σλοβενία δεν παρέσχε στον διαχειριστή της υποδομής κίνητρα για τη μείωση του κόστους παροχής της υποδομής και του ύψους των τελών προσβάσεως, ούτε καθιέρωσε σύστημα βελτιώσεως των επιδόσεων των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων και του διαχειριστή της υποδομής το οποίο να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του δικαίου της Ένωσης. Τέλος, η Επιτροπή προβάλλει αιτίαση περί του υπολογισμού των τελών ελάχιστης προσβάσεως στη σιδηροδρομική υποδομή.

Το Δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι τα επιχειρήματα της Σλοβενίας στηρίζονται αποκλειστικώς σε τροποποιήσεις της εθνικής νομοθεσίας μεταγενέστερες της εκπνοής της προθεσμίας που

τάχθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη την οποία είχε απευθύνει η Επιτροπή στο εν λόγω κράτος μέλος το 2009. Τέτοιες τροποποιήσεις, όμως, δεν λαμβάνονται υπόψη από το Δικαστήριο, το οποίο κρίνει ως εκ τούτου βάσιμες τις αιτιάσεις της Επιτροπής.

C-412/11 Επιτροπή κατά Λουξεμβούργου

Η Επιτροπή προσάπτει στο Λουξεμβούργο ότι παρέβη τις υποχρεώσεις του, καθόσον η σιδηροδρομική επιχείρηση των Λουξεμβουργιανών Σιδηροδρόμων (CFL) εξακολουθεί να ασκεί ορισμένα βασικά καθήκοντα όσον αφορά την κατανομή των διαδρομών των συρμών σε περίπτωση διαταράξεως της κυκλοφορίας.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, όμως, ότι, σε περίπτωση διαταράξεως της κυκλοφορίας ή κινδύνου, η λήψη των αναγκαίων μέτρων για την αποκατάσταση της ομαλότητας, περιλαμβανομένης της ματαιώσεως δρομολογίων, εμπίπτει στη διαχείριση της κυκλοφορίας. Δεδομένου ότι η διαχείριση αυτή δεν υπόκειται στην απαίτηση περί ανεξαρτησίας, είναι δυνατό τα καθήκοντα αυτά να ανατίθενται σε διαχειριστή υποδομής που αποτελεί εκ παραλλήλου σιδηροδρομική επιχείρηση.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει, πάντως, ότι, μολονότι η ματαιώση εκτελέσεως των διαδρομών των συρμών σε περίπτωση διαταράξεως της κυκλοφορίας δεν χαρακτηρίζεται ως βασικό καθήκον, η εκ νέου κατανομή τους πρέπει να γίνει δεκτό ότι καταλέγεται μεταξύ των βασικών καθηκόντων τα οποία επιτρέπεται να ασκεί μόνον ανεξάρτητος διαχειριστής ή φορέας κατανομής.

Κρίνοντας ότι κατά τη λουξεμβουργιανή νομοθεσία η εκ νέου κατανομή των διαδρομών των συρμών διενεργείται από τον φορέα κατανομής, δηλαδή τη Διοίκηση Σιδηροδρόμων (ACF), το Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή της Επιτροπής.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το πλήρες κείμενο των αποφάσεων [C-545/10](#), [C-627/10](#) και [C-412/11](#) είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582